

РОЗДІЛ 3. ВИДИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

3.1. Класифікація видів економічного аналізу

Фінансово-господарська діяльність машинобудівних підприємств у ринкових умовах складна та багатогранна й потребує подальшої диверсифікації. Це зумовлює необхідність проведення різноманітних видів економічного аналізу при дослідженні результатів діяльності підприємств.

В основі класифікації видів економічного аналізу зосереджено функції управління, оскільки жодна з них не виконується без аналітичної оцінки стану або проблеми, яка підлягає розгляду. Класифікація видів аналізу дозволяє систематизувати їхню різноманітність; чітко визначити, окреслити місце кожного окремого виду в їхній загальній системі; полегшує вибір методів та прийомів для проведення конкретного виду аналізу. Ознаки класифікації та види економічного аналізу наведено в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Класифікація видів економічного аналізу

Ознака групування	Вид аналізу
1	2
1. Сектор знань (підгалузь знань) відповідно до ієрархічної побудови економічного середовища національної економіки	1.1. Теорія економічного аналізу 1.2. Мегааналіз 1.3. Макроаналіз 1.4. Мезоаналіз 1.5. Мікроаналіз 1.6. Наноаналіз
2. Ціль та інформаційне забезпечення аналізу	2.1. Зовнішній аналіз 2.2. Внутрішній аналіз
3. Вид діяльності	3.1. Аналіз виробництва та реалізації продукції (робіт, послуг)
4. Міра охоплення видів діяльності	4.1. Повний (комплексний) аналіз діяльності суб'єктів господарювання (об'єднань) 4.2. Тематичний аналіз 4.3. Частковий аналіз 4.4. Локальний аналіз
5. Часова ознака	5.1. Оперативний аналіз 5.2. Поточний аналіз 5.3. Ретроспективний аналіз 5.4. Перспективний (стратегічний) аналіз

Аналіз господарської діяльності

Закінчення табл. 3.1

6. Рівні управління господарством	6.1. Аналіз робочих місць 6.2. Аналіз роботи виробничих ділянок 6.3. Аналіз роботи цеху 6.4. Аналіз діяльності підприємств 6.5. Аналіз діяльності об'єднання 6.6. Аналіз результатів діяльності галузі 6.7. Аналіз результатів діяльності регіонів 6.8. Аналіз результатів економічної діяльності країни (національної економіки) та ін.
7. Ступінь охоплення об'єктів і економічних явищ та процесів	7.1. Суцільний аналіз 7.2. Вибірковий аналіз
8. Підхід до аналізу з урахуванням функцій товару та його вартості	8.1. Традиційний аналіз 8.2. Функціонально-вартісний аналіз
9. Остаточність результатів аналізу	9.1. Попередній аналіз 9.2. Остаточний аналіз
10. Можливість кількісної оцінки	10.1. Якісний аналіз 10.2. Кількісний аналіз
11. Ступінь механізації та автоматизації розрахункової аналітичної роботи	11.1. Автоматизований (ІТ-аналіз) 11.2. Механізований аналіз 11.3. Машинно-ручний аналіз 11.4. Ручний аналіз

Економічне середовище формують усі об'єкти економічного аналізу, його суб'єкти та предмет (процеси, явища) в їхніх взаємозв'язках, протиріччях і русі. Згідно з сучасними теоретичними уявленнями в цьому середовищі виділяють п'ять ієрархічних рівнів: мега- (рівень глобальної або світової економіки); макро- (рівень економіки країни); мезо- (рівень економіки регіонів і галузей); мікро- (рівень економіки підприємств та їхніх об'єднань); нано- (рівень економіки відносно діяльності підприємця – фізичної особи).

Первинною ланкою національної економіки є підприємство. Його різноманітні зв'язки (прямі та зворотні; горизонтальні та вертикальні; функціональні та координаційні та ін.) з усіма ієрархічними рівнями економічного середовища потребують сполучення єдиного теоретичного підходу щодо аналітичної оцінки їхньої діяльності та особливостей кожного з рівнів управління.

3.2. Характеристика видів економічного аналізу

Економічний аналіз як наука підрозділяється на сектори або підгалузі знань. Відокремлення за цією ознакою таких видів економічного аналізу, як: теорія економічного аналізу; мегааналіз;